

Darīsim KOPĀ!

VAI APKURES SEZONA SĀKSIES?

Rīdzinieku parādi par siltumu sasnieguši
14,5 miljonus eiro!

12. lpp.

UZ DEVĪTO STĀVU – KĀJĀM

Jau otro mēnesi Rīgā nedarbojas 32 lifti.
Kad iedzīvotājiem gaidīt remontu?

2. lpp.

№8 (144), augusts 2020

www.kopaa.lv

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

KAIMIŅI NĀK UN PRIECĀJAS

Kā izremontēt
pagalmu
un ierīkot stāvvietu
par puscentu?

Pieredze
Salaspilī

10.–11. lpp.

4.–5. lpp.

MĀJAS VECĀKAIS NAV JŪSU SAIMNIEKS

Kā rīkoties, ja starp dzīvokļu īpašniekiem
un viņu pilnvaroto personu izcēlies konflikts?

LIFTI JOPROJĀM NESTRĀDĀ

Kā apsaimniekotājs risina konfliktu ar liftu kompāniju, un kas gaida daudzstāvu māju iedzīvotājus?

A. ŠEVČENKO

Rīgā turpinās konflikts starp uzņēmumu *Rīgas namu pārvaldnieks* un SIA *Liftu alianse*, kā rezultātā pilnībā apturēti lifti 32 daudzstāvu mājās, bet iedzīvotāji mēnešiem ir spiesti kāpt pa kāpnēm ar kājām.

Tās ir mocības cilvēkiem senioru vecumā!

Redakcijā vērsās iedzīvotāji no mājas Ilūkstes ielā 107 1. korpusa. Šajā deviņu stāvu mājā lifts apstājies jau 27. jūnijā.

– Jums nav ne jausmas, kādas tās ir mocības padzīvojušiem cilvēkiem, kuriem reizēm dienā vairākas reizes nākas kāpt uz augstākiem stāviem, – žēlojas Gaļina. – Mans vīrs ir pārcietis insultu, tādēļ kustas ar grūtībām, es pati pēc gūžas locītavas protezēšanas operācijas eju ar spieķīti.

Gaļina vērsās ar jautājumu par lifta remonta termiņiem, zvanot uz pārvaldnieka informatīvo tālruni 8900, bet dispečere neko konkrētu pateikt nespēja.

– Viņa tikai paskaidroja, ka apsaimniekošanas uzņēmums tiesāsies ar firmu, kas atbild par liftu remontu, taču mūs, iedzīvotājus, neinteresē tiesa, bet pēc iespējas ātrāka lifta darbības atjaunošana, – saka padzīvojuši kundze.

Pirmās sūdzības – jau jūnijā

Atgādināsim, ka pirmās sūdzības par uzņēmumu *Liftu alianse*, kas saskaņā ar noslēgto līgumu ar *Rīgas namu pārvaldnieku* apkalpo un remontē liftus pašvaldības uzņēmuma apsaimniekotajās mājās, sākās jau jūnijā.

Iedzīvotāji ziņoja, ka lifti viņu mājās ir apstājušies, savukārt par iespējamo remonta laiku tiek sniegta vispretrunīgākā informācija. Piemēram, uz mājas Pļavnieku ielā 7 Rīgā iedzīvotāju pieprasījumu *Liftu alianse* birojā atbildēja, ka viņi nevar veikt lifta remontu, jo namu apsaimniekotājs nepārskaita naudu remontam nepieciešamo detaļu iepirkšanai. Apsaimniekošanas uzņēmumā, savukārt, apgalvo, ka *Liftu alianse* sniedz maldinošu informāciju,

jo patiesībā paši ir pārkāpuši līguma noteikumus.

Izmeklēšana turpinās

Šī stāsta sākums jāmeklē sen – 2018. gadā, kad *Rīgas namu pārvaldnieks* izsludināja vērienīgu konkursu par liftu tehniskās apkopes, kā arī plānoto un avārijas remontdarbu veikšanu.

Konkurss neskaidru iemeslu dēļ beidzās bez rezultātiem, lai gan tajā piedalījās pieredzējuši pretendenti – uzņēmumi *Hausmaster* un *Latvijas lifts-Šindlers*, kuriem bija visi nepieciešamie resursi liftu apkalpošanai Rīgas pilsētā esošajās daudzstāvu mājās.

Pēc tam *Rīgas namu pārvaldnieks* organizēja jaunu konkursu – sarunu procedūru – un vienkārši neaicināja uz to lielus pretendētus. Konkursa rezultātā no 2019. gada janvāra liftu apkalpošana daudzstāvu mājās, kuras apsaimnieko *Rīgas namu pārvaldnieks*, tika uzticēta uzņēmumam *Liftu alianse*, kurā tobrīd bija nodarbināti tikai astoņi darbinieki.

Liftu alianse ir ieguvusi tiesības veikt liftu plānveida un avārijas remontdarbus, kā arī to uzturēšanu divu gadu laikā par summu līdz 8,3 miljoniem eiro.

Nemot vērā šos faktus, policija jau 2019. gada pirmajā pusē sāka izmeklēšanu par krāpšanu lielā apmērā un organizētā grupā. Patlaban izmeklētāji sāk nojaust, ka uzņēmums, kas apkalpo liftus, ir arī mākslīgi paaugstinājis savu pakalpojumu cenas.

Kad remontēs liftus?

Liftu alianse lietā izmeklēšana turpinās, konflikts ar apsaimniekošanas uzņēmumu netiek risināts, bet daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji vairs nevēlas kāpt uz deviņo stāvu kājām.

– Es vēlos zināt precīzus termiņus, kad namu apsaimniekotājs nodrošinās liftu remontu, – uzstāj Gaļina, mājas Ilūkstes ielā 107 k-1 dzīvokļa īpašniece.

Šis jautājums tika uzdots *Rīgas namu pārvaldnieka* pārstāvim Kristam Leiškalnam.

– Tiešām, tā ir, ka *Liftu alianse* vienas dēļ mūsu apsaimniekotajās mājās ir apturēti 32 lifti. Visiem šiem liftiem nepieciešams remonts, – pastāstīja K. Leiškalns.

– Ko apsaimniekotājs dara, lai nodrošinātu klientiem šo pakalpojumu?

– Jau jūlija pirmajā pusē apsaimniekošanas uzņēmums izsludināja konkursu par šo liftu remontu. Diemžēl pieteicās tikai viens pretendents. Kad lieta nonāca līdz dokumentu parakstīšanai, viņš izvirzīja papildu prasības, kas neatbilda līguma nosacījumiem.

– Vai tas nozīmē, ka konkurss par 32 liftu remontu nav beidzies?

– Tā ir, bet augusta pirmajās dienās mēs izsludinājam atkārtotu konkursu, kuram jābeidzas pēc 10 dienām. Ja viss būs kārtībā un mēs saņemsim pieteikumus no pretendentiem, apturēto liftu remonts sāksies pēc 17. augusta.

– Kas notiek ar kompāniju *Liftu alianse*?

– Šī firma turpina veikt regulāro liftu apkalpošanu, bet apsaimniekošanas uzņēmuma speciālisti no jauna vērtē noslēgtā līguma nosacījumus. **K**

Par tēmu

2020. gada 2. jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts *Noteikumi par tehnisko uzraudzību un drošības noteikumiem liftiem un vertikālajām celtņplatformām*.

Jauno noteikumu mērķis ir definēt precīzas drošības prasības liftiem, kuri atrodas ekspluatācijā vairāk nekā 25 gadus.

Kā ziņo Ekonomikas ministrija, Latvijā tiek ekspluatēti 3734 lifti, kuri savu darbu sākuši pirms vairāk nekā 25 gadiem un kuriem nepieciešama padziļināta apsekošana, lai novērtētu to atbilstību mūsdienu drošības prasībām un noteiktu tiem vajadzīgos uzlabojumus.

Plānots, ka šāda pārbaude noteiktā termiņā būs jāveic katram vecajam liftam.

Patlaban prasības liftiem nosaka *Bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības likums*. Šādas tehnikas uzraudzību nodrošina *Patērētāju tiesību aizsardzības centrs* (PTAC), savukārt tehniskās pārbaudes veic iestādes un firmas, kuras ir akreditētas nacionālajā līmenī.

2018. gadā PTAC veica 259 liftu kontrolpārbaudi un 159 gadījumos konstatēja neatbilstības:

- 15% liftu nebija nodrošināta tehniskā pārbaude;
- 81% liftu, ņemot vērā neatbilstībām noteiktās prasības, bija bojājumi, kuri varētu padarīt tos nedrošus;
- 47% pārbaudīto liftu izgāja tehnisko pārbaudi, bet vienalga tiem bija neatbilstības, kas varētu padarīt tos nedrošus lietošanā.

KURŠ NOKAVĒS – TAS PĀRMAKSĀS!

Ūdens patēriņa skaitītāju verificēšanas atliktais termiņš beigsies 10. septembrī. Kas notiks, ja mērierīces nebūs nomainītas?

O. BLUKIS

Ārkārtējās situācijas laikā Latvijā tika pieņemti grozījumi normatīvajos aktos, kas ļāva dzīvokļu īpašniekiem atlikt ūdensskaitītāju pārbaudi un to skaitītāju nomaiņu, kam beidzies verificēšanas termiņš. Papildus iedotais laiks tuvojas beigām, un, ja skaitītājs ar nederīgu verifikācijas termiņu nebūs nomainīts līdz 10. septembrim, par ūdeni nāksies maksāt papildus.

Kā ziņo Rīgas pašvaldības namu apsaimniekotājs Rīgas namu pārvaldnieks, iespēju atlikt dzīvokļa skaitītāju pārbaudi un nomaiņu, kam beidzies verificēšanas termiņš, izmantojuši aptuveni 10 000 uzņēmuma klientu. Šo rīdzinieku dzīvokļos uzstādīti skaitītāji, kuru nomaiņas termiņš ir pienācis ārkārtējās situācijas laikā vai trīs mēnešu laikā pēc tās.

Ja līdz 10. septembrim šo dzīvokļu īpašnieki nepasūtīs ūdensskaitītāju nomaiņu un neiesniegs pārvaldniekam nomaiņu apstiprinošu aktu, viņiem tiks izrakstīts rēķins par ūdens patēriņu saskaņā ar uzņēmuma Rīgas ūdens normatīviem. Normatīvais ūdens patēriņš ir atkarīgs no mājas labiekārtošanas pakāpes, bet vidēji katrai dzīvoklī deklarētajai personai tiek noteikts 6 kubikmetru aukstā un vēl 4 kubikmetru karstā ūdens patēriņš mēnesī. Tas ir ievērojami lielāks normatīvs par reāli iespējamo vidējo patēriņu mēnesī.

Atlikt skaitītāju kārtējo verificēšanu trīs mēnešus pēc ārkārtējās situācijas beigām bija atļauts visiem valsts iedzīvotājiem.

Ekonomikas ministrijā apliecināja, ka ar koronavīrusa pandēmiju saistītā skaitītāju verificēšanas termiņa atlikšana beigsies šī gada 10. septembrī, un precizēja vienu svarīgu detaļu: ja dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši māju savā pārvaldīšanā, tad nama apsaimniekotājam pārkāpējiem maksa par ūdensapgādes pakalpojumu pēc normatīva jāaprēķina, sākot ar 11. septembri.

Savukārt mājās, kuras dzīvokļu īpašnieki pārņēmuši savā pārvaldīšanā, ja dzīvokļa īpašnieks nav verificējis skaitītāju pirmajos trīs mēnešos pēc ārkārtējās situācijas beigām, pārvaldniekam maksa par ūdensapgādes pakalpojumu jāaprēķina pēc vidējā ūdens patēriņa beidzamo sešu mēnešu laikā. Tas nozīmē, ka maksu par normatīvu šādās mājās var piemērot tikai pēc 10. decembra.

Ko darīt, ja skaitītāja verificēšanas termiņš jūsu dzīvoklī ir beidzies jau pēc ārkārtējās situācijas beigām valstī?

Ekonomikas ministrijā skaidro: šo skaitītāju pārbaudi un nomaiņu var atlikt uz laiku līdz trim mēnešiem, bet ne tālāk kā līdz 10. septembrim.

Ja esat atlikuši ūdensskaitītāju verifikāciju vai aizmirsuši par to, atrodiat iepriekšējās pārbaudes aktus, kas glabājas mājās. Ja akti nav saglabājušies, informāciju var pieprasīt no sava pārvaldnieka.

Nav ieteicams skaitītāju verificēšanu atlikt līdz septembra sākumam. Var gadīties, ka šajās dienās uzņēmumi, kas sniedz skaitītāju maiņas pakalpojumus, var saskarties ar lielu pasūtījumu daudzumu. Šādā situācijā viņi nevarēs garantēt jūsu ierīču nomaiņu līdz 10. septembrim.

Namu apsaimniekotāji sola atgādināt iedzīvotājiem par nepieciešamību pārbaudīt skaitītājus, tāpēc rūpīgi izlasiet visu informāciju, kas norādīta augstāk un septembrī. **K**

SVARĪGI!

Ūdensskaitītāju pārbaudes, nomaiņas un atkārtotas verificēšanas kārtību daudzdzīvokļu mājās, kurās dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši pārvaldīšanas tiesības, nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 1013 *Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.*

Savukārt dzīvojamās mājās, kuru pārvaldīšanas tiesības iedzīvotāji ir pārņēmuši, ūdensskaitītāju verificēšanas termiņa noteikšanai piemēro Ministru kabineta noteikumu Nr. 524 *Kārtība, kādā nosaka, aprēķina un uzskaita katru dzīvojamās mājas īpašnieka maksu par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem.*

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu

Gaidām Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

Akciju sabiedrība
**RĪGAS NAMU
APSAIMNIEKOTĀJS**

**Apsaimniekojam mājas,
kurām ir biedrības
vai pilnvarotās personas!**

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- **Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117**
- **Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7**
- **Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23**
- **Rīgas Sociālā dienesta**
 - Teritoriālajā centrā **Avoti**, Avotu ielā 31, k-2
 - Teritoriālajā centrā **Bolderāja**, Mežrozīšu ielā 43
 - Teritoriālajā centrā **Vidzeme**, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266
 - Teritoriālajā centrā **Purvciems**, Ieriķu ielā 2b
 - Teritoriālajā centrā **Pļavnieki**, Salnas ielā 2
 - Teritoriālajā centrā **Āgenskalns**, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13
 - Teritoriālajā centrā **Dzirciems**, Baldones ielā 2
 - Teritoriālajā centrā **Ziemeļi**, Hanzas ielā 7
 - Kultūras centrā **Imanta**, Anniņmuižas bulvārī 29
 - Kultūras centrā **Iļģuciems**, Lidoņu ielā 27, k-2
- **Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:**
 - Gogoļa ielā 5, Rīgā
 - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- **Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās**
- **Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā**
- **Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā**
- **Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā**

**Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru
gaidiet 17. septembrī**

**Darīsim
KOPĀ!**

Avīze
„Darīsim
Kopā!”

Izdevējs:

SIA „EGO projekts”

Reģistrācijas numurs: 000703294

Tālrunis: 29172377

Reklamas nodāja: 2914/618

<http://www.kopaa.lv>

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

apsaimniekotāju asociāciju

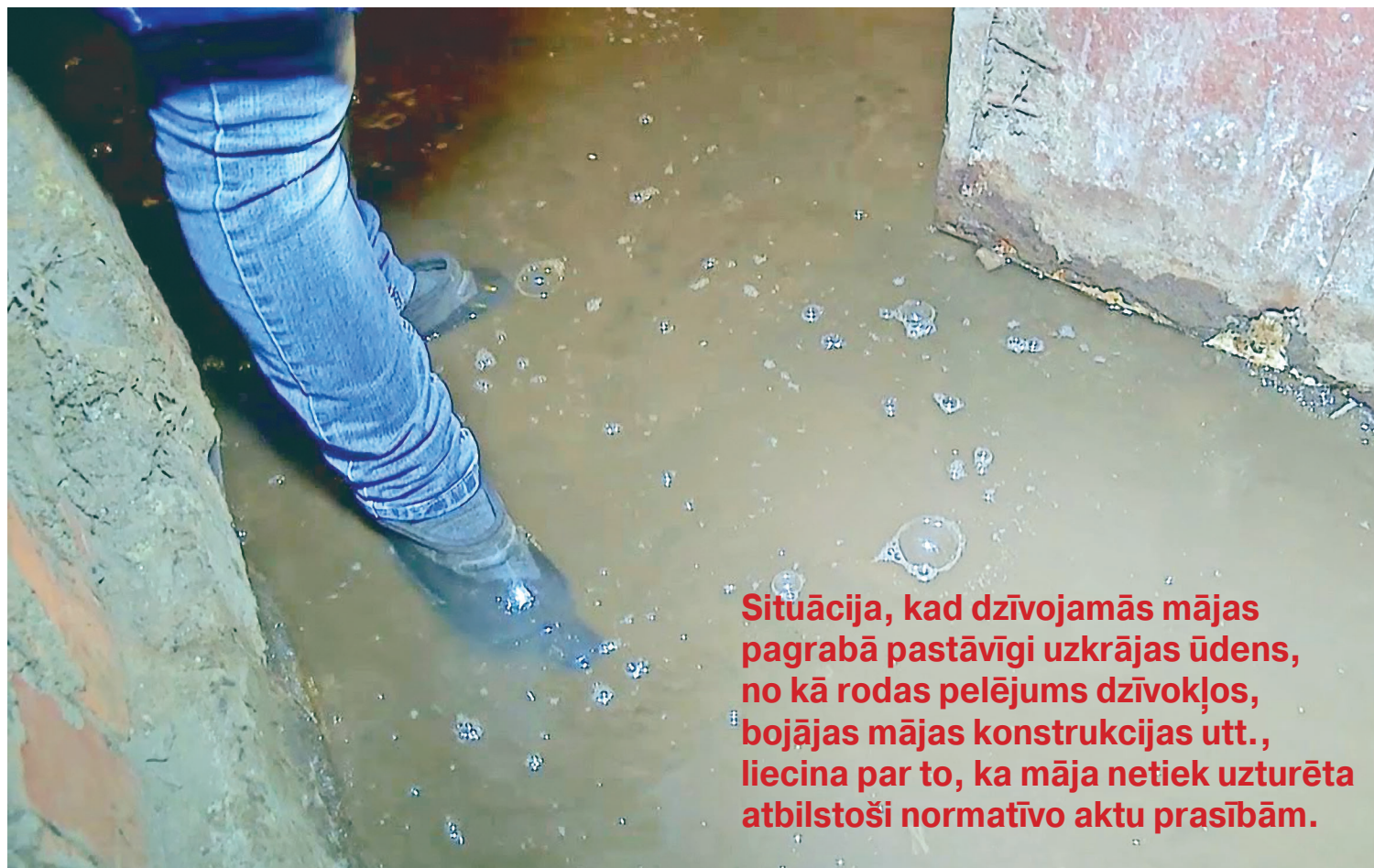
iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa

Mūkusalā”

Tirāža: 20 000

MĀJAS VECĀKAIS MUMS RADA ZAUDĒJUMUS!

Kā rīkoties pārvaldniekam, ja mājas pagrabā pastāvīgi krājas ūdens no lietusgāzēm vai noplūdēm inženiertīklos?

Situācija, kad dzīvojamās mājas pagrabā pastāvīgi uzkrājas ūdens, no kā rodas pelējums dzīvokļos, bojājas mājas konstrukcijas utt., liecina par to, ka māja netiek uzturēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Ilona MILLERE

Vislielākā nelaime mājā ir tad, ja starp dzīvokļu īpašniekiem un kopsapulcē izvēlēto mājas vecāko trūkst saskaņas. Šādā sarežģītā situācijā nonākuši iedzīvotāji no mājas Brīvības ielā Rīgā.

Cauruli salaboja pēc četrām stundām!

Terēze dzīvo pirmajā stāvā mājā, kas pēc speciāla projekta uzbūvēta pagājušā gadsimta astoņdesmito gadu beigās. Pēc Terēzes stāstītā, māja palikusi līdz galam neuzbūvēta, atstājot dažus neatrisinātus tehniskus jautājumus.

Ar laiku senās neizdarības radījušas jaunas problēmas. Piemēram, mājai slikti strādā lietussūdens kanalizācija, tādēļ pagrabā stipru lietavu laikā ieplūst ūdens.

Taču, kad jūlija beigās mājā plīsa ūdensapgādes caurule, pagrabs pieplūdījis ar ūdeni.

Terēze, kurai darba pienākumu dēļ jāceļas agri, jau pulksten piecos no rīta pagraba vietā ieraudzīja ezeru.

– Ar lielām grūtībām izdevās sazvānīt apsaimniekotāju un izsaukt avārijas brigādi, – stāsta sētniece. – Cauruli salaboja tikai pulksten deviņos no rīta.

Uzņēmums *Rīgas ūdens* piedāvāja atsūknēt no pagraba ūdeni, bet tad kļuva zināms, ka iedzīvotāju izvēlētais mājas vecākais no šī pakalpojuma atteicies, jo nav saskatījis lietderību mājas kopējo līdzekļu tērēšanā. Galu galā ūdens taču kaut kad sasūksies zemē.

Terēze šādai pieejai kategoriski nepiekrīt. Skaidrs, ka ūdens *aizies zemē*, bet, kamēr to sagaidīs, pagrabā būs paaugstināts mitrums, kas kaitīgi iedarbosies uz mājas pamatiem un konstrukcijām.

– Mājas vecākais taupa naudu it kā mājas renovācijai, – stāsta Terēze. – Viņu neinteresē tas, ka pirmā stāva dzīvokļos pastāvīgi ir mitrs, bet pagrabā ož pēc puvu.

Sētniece ir pārliecināta, ka mājas pilnvarotā persona nerīkojas dzīvokļu īpašnieku interesēs, viņas viedokli atbalsta un aizstāv mājas pirmo stāvu iedzīvotāji, bet pierādīt neko neizdodas. Kā rīkoties iedzīvotājiem, ja mājas vecākais ar savu darbību kaitē kopīpašumam?

Mājas vecākais nav mājas saimnieks

– Pirmkārt, ir svarīgi saprast, ka pilnvarotā persona nav mājas saimnieks, – skaidro Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Apsaimniekošanas pārvaldes priekšniece Ingrīda Mutjanko. – Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta nosacījumiem dzīvokļu īpašnieku kopībai ir tiesības patstāvīgi risināt visus ar kopīpašumā esošās mantas apsaimniekošanu saistītos jautājumus. Otrkārt, ja pagrabā sakrājies ūdens, to atsūknēt par iedzīvotāju līdzekļiem ir pārvaldnieka pienākums. Tērēt naudu no mājas uzkrājumiem nākotnē plānotiem remontdarbiem nav nepieciešams, jo šis darbs tiek uzskatīts par avārijas seku likvidēšanu.

Par dzīvokļu īpašnieku līdzekļiem

– Kvalificētam pārvaldniekam ir jāzina, ka ilgstošs paaugstināta mitruma līmenis pagrabā atstāj paliekošu iespaidu uz nesošajām konstrukcijām. Tā ir ne tikai puvu smaka un pelējums, bet arī iespējama konstruktīvo elementu korodēšana, un tas nākotnē var ietekmēt konstrukciju nestspēju un noturību.

– *Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā* ir noteikts, ka mājas pārvaldīšanas nodrošināšana ir dzīvokļu īpašnieku pienākums, – stāsta eksperte. – Dzīvokļu īpašnieki pārvaldīšanas darbības var uzturēt pārvaldniekam, par to ar viņu noslēdzot mājas pārvaldīšanas–apsaimniekošanas līgumu.

Savukārt dzīvokļu īpašnieku pienākums ir nodrošināt finansējumu

pārvaldīšanas darbību veikšanai. Pārvaldniekam ir jāgādā par mājas kvalitatīvo īpašību saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā. Terēzei kopā ar kaimiņiem būtu jāpārskata pilnvaru apjoms, kādu savai pilnvarotajai personai – mājas vecākajam – savulaik devuši paši mājas dzīvokļu īpašnieki. Nedrīkst pieļaut situāciju, kad uzkrāto līdzekļu nepārdomāta ekonomēšana nākamībā mājai var nest vēl lielākus zaudējumus.

Pagrabā ūdens? Izsūknēt nekavējoties!

Ingrīda Mutjanko atbild uz jautājumiem, kas izriet no līdzīgām situācijām.

– **Vai varam runāt par avārijas situāciju, ja pagrabā ir ūdens?**

– Ja pagrabā uzkrājas ūdens, tas viennozīmīgi liecina par avārijas situāciju. To var izraisīt plūsums inženiertehniskajās komunikācijās, paaugstināts gruntsūdeņu līmenis vai ieplūdis lietussūdens. Beidzami divi gadījumi liecina par bojātu pamatu vertikālo hidroizolāciju, kas, vērtējot perspektīvā, rada bīstamību nesošajām pagraba konstrukcijām.

– **Vai pārvaldnieka pienākums ietilpst likvidēt ne tikai applūšanas izekšu, bet arī tā sekas?**

– Pārvaldniekam ir jānodrošina šo darbu veikšanai nepieciešamie finanšu līdzekļi.

– **Kur sūdzēties, ja iedzīvotāji vēlas, lai ūdens tiktu atsūknēts nekavējoties, bet pārvaldnieks atsakās šo darbu veikt?**

– Sūdzēšanās darbu neveiks. Tā kā pārvaldnieks atsūknēšanas pakalpojumam meklēs specializētu uzņēmumu, tad to pašu var darīt arī dzīvokļu īpašnieki.

Nekas nav jāpierāda!

– **Kā rīkoties, ja mājas pilnvarotā persona aizliedz ieguldīt finanšu līdzekļus sūknēšanas darbos, apgalvojot, ka ūdens taču izžūs tāpat?**

„Pārvaldnieka pienākums ir likvidēt noplūdes cēloņus, tāpat arī šīs noplūdes sekas. Savukārt dzīvokļu īpašnieku pienākums ir šo darbu veikšanai nodrošināt pārvaldnieku ar pietiekamiem finanšu resursiem.”

Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Apsaimniekošanas pārvaldes priekšniece Ingrīda Mutjanko

– Jāizvēl jauna pilnvarotā persona, jo esošajam mājas pārstāvim acimredzami trūkst kompetences jautājumos par mājas ekspluatāciju.

– Vai mājas vecākajam ir tiesības aizliegt veikt šāda rakstura darbus?

– Diemžēl mums nav zināms pilnvarojuma apjoms, kuru konkrētās mājas īpašnieku kopība viņam ir devusi.

– Kā pierādīt, ka mājas vecākā lēmumi rada kaitējumu dzīvokļu īpašniekiem, piemēram, atsevišķos dzīvokļos parādās mitruma plankumi un ieviešas pelējums?

– Nekas nav jāpierāda. Tā vietā vajag iniciēt dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, lai pieņemtu konkrētus lēmumus, un, ja vairākums nobalsos par konkrētām darbībām, tad tās kļūs obligātas gan mājas vecākajam, gan pārvaldniekam, gan ikvienam dzīvokļa īpašniekam.

– Vai to dzīvokļu īpašnieki, kuri ir cietuši tiešā veidā (viņu dzīvokļos parādījies pelējums), var celt prasību tiesā par zaudējumu atlīdzināšanu?

– Dzīvokļu īpašnieki var vērsties tiesā. Viņiem nāksies tiesā iesniegt dokumentus, kas apliecinās zaudējuma apmēru, kā arī ar dokumentiem pierādīt šo zaudējumu saistību ar mitrumu pagrabā. Turklāt es ļoti iesaku dzīvokļu īpašniekiem apdrošināt savus īpašumus.

„Es ar lielām grūtībām sazvanīju apsaimniekošanas uzņēmuma meistar, lai izsauktu avārijas brigādi, stāsta sievietē. „Cauruli salaboja tikai ap deviņiem no rīta.”

– Pieņemsim, ka tiesa atzīst par pamatotām dzīvokļu īpašnieku prasības. No kā tiks piedzīta prasījuma summa – no dzīvokļu īpašnieku kopības, kura mājas vecākajam devusi plašu pilnvarojumu, vai tikai no mājas vecākā?

– Atkarībā no situācijas zaudējuma piedziņu var vērst gan pret pilnvaroto personu, gan pret pilnvaras devējiem.

Lai vērstos tiesā ar prasību par zaudējumu piedziņu, nepieciešams zināt, kādu pilnvarojuma apjomu mājas vecākajam ir devusi dzīvokļu īpašnieku kopība. Ņemot vērā atsevišķajos normatīvajos aktos noteikto, Terēzes mājas situācijā par zaudējumiem atbild pārvaldnieks un pret viņu cietušie dzīvokļu īpašnieki var vērsties tiesā.

Ja tomēr tiesvedība

– Uz kādiem normatīvo aktu pantiem var atsaukties cietušie?

– Lai vērstos tiesā ar prasību par zaudējumu piedziņu, ir jāzina, kāds pilnvarojuma apjoms dots konkrētajam pilnvarniekam.

Pamatojoties uz regulējumu, ko nosaka normatīvie akti, pārvaldnieks ir atbildīgs par minēto zaudējumu nodarīšanu, pret viņu var vērsties ar zaudējumu piedziņu. To nosaka tiesību normas *Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likumā*. Saskaņā ar šī likuma 14. panta pirmo daļu pārvaldniekam uzdotā pārvaldi-

šanas uzdevuma apjomu, tā izpildes noteikumus un kārtību nosaka pārvaldīšanas līgums. Veicot pārvaldīšanas uzdevumu, pārvaldnieka pienākums ir ievērot dzīvojamo māju pārvaldīšanu regulējošo un citu normatīvo aktu prasības, kā arī šā likuma 4. pantā noteiktos dzīvojamās mājas pārvaldīšanas principus. Saskaņā ar 6. panta otrās daļas 1. punktu dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziskā saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir obligāti veicama pārvaldīšanas darbība. No šī regulējuma secināms, ka pārvaldniekam bija nekavējoties jāveic darbības, lai likvidētu avārijas sekas un avārijas cēloni.

Situācija, kad dzīvojamās mājas pagrabā pastāvīgi uzkrājas ūdens, no kā rodas pelējums dzīvokļos, bojājas mājas konstrukcijas utt., liecina par to, ka māja netiek uzturēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, turklāt tiek pārkāpts 4. panta 4. punktā noteiktais dzīvojamās mājas pārvaldīšanas princips – indivīda drošības vai veselības aizskāruma nepieļaujamība pārvaldīšanas procesā. Ir zināms, ka pelējums telpās ļoti postoši iedarbojas uz cilvēka organismu. Saskaņā ar 16. panta pirmo daļu pārvaldnieks ir atbildīgs dzīvojamās mājas īpašniekam par viņam dotā pārvaldīšanas uzdevuma izpildi saskaņā ar šā likuma, *Civillikuma* un

noslēgtā pārvaldīšanas līguma noteikumiem.

Ja pirmā stāva dzīvokļu īpašniekiem tiek nodarīti zaudējumi konkrētajā situācijā un viņi ir vērsušies pie pārējiem dzīvokļu īpašniekiem, norādot uz to un aicinot nekavējoties rīkoties, lai pieņemtu attiecīgus lēmumus, pārtrauktu ūdens uzkrāšanos pagrabā un novērstu sekas, var piemērot *Dzīvokļa īpašuma likumā* noteikto dzīvokļa īpašnieka atbildību, proti, saskaņā ar šā likuma 14. panta pirmo daļu dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Aprakstītajā situācijā nav iespējams sniegt viennozīmīgu komentāru, jo iztrūkst informācijas par to dzīvokļu īpašnieku rīcību, kuriem tika nodarīti zaudējumi no pastāvīga ūdens uzkrāšanās pagrabā, par lēmumiem, kādus pieņēma dzīvokļu īpašnieku kopība, un par pārvaldniekam un mājas vecākajam piešķirtā pilnvarojuma apjomu.

– Vai mājas vecākajam var atņemt pilnvarojumu, ja tiesā izdodas pierādīt viņa rīcību, kas rada zaudējumus mājas kopējām interesēm?

– Mājas vecākajam pilnvarojumu atņemt dzīvokļu īpašnieku kopība, par to pieņemot lēmumu īpašnieku kopsapulcē. **K**

PAT UZ LOGIEM SAZĪMĒTAS VISĀDAS RIEBEKLĪBAS

Rīgas pašvaldībai piederošo sociālo māju iedzīvotāji sūdzas par kaimiņu – vandaļu – nodarīto un pieprasa remontu. Kurš par to maksās?

Diemžēl tāda ir patiesība, ka pieklājīgiem cilvēkiem nereti jādzīvo vienā kāpņutelpā ar huligāniem un vandaļiem. Šādi kaimiņi sagādā nepārtrauktas sadzīves neērtības.

Pārvaldniekam jāreaģē!

Mūsu redakcijai piezvanīja sociālās mājas iedzīvotājs Oļegs, lai izstāstītu savu problēmu.

– Pilsētas pašvaldība pavisam nesen man ierādīja dzīvokli sociālajā mājā Ulbrokas ielā 13. Māja ir laba, tikai kāpņutelpa nav kopta – tur sienas un pat logi koplietošanas telpās ir izkrāsoti ar visādām riebeklībām.

Oļegs ļoti vēlētos, lai pašvaldības māju pārvaldnieks SIA *Rīgas pilsētbūvnieks* savestu kārtībā kāpņutelpu. – Daudzdzīvokļu mājās ar privatizētiem dzīvokļiem šāds vandalisms koplietošanas telpās sen vairs nav vērojams, – saka Oļegs.

Ar jautājumiem par pašvaldībai piederošo māju apsaimniekošanu vērsāmies pie uzņēmuma *Rīgas pilsētbūvnieks* pārstāvja Ivo Kiršblata.

– Pēc jūsu signāla mēs pārbaudījām stāvokli mājā Ulbrokas ielā 13/4, – viņš paziņoja. – Diemžēl situācija ir skumja.

Bēdīgais stāsts

Kā saka I. Kiršblats, vandalisms kāpņutelpās ir īstens posts pašvaldībai piederošajos namos. Tas notiek gan Boldeņrājā, gan Ziepniekkalnā, gan Pļavniekos. Apbrīnojami ir šie ļautiņi, kuri, saņēmuši no pašvaldības bezmaksas dzīvokli, neko tā arī nav sapratuši – vismaz nav novērtējuši dzīves priekšrocības jaunā mājā.

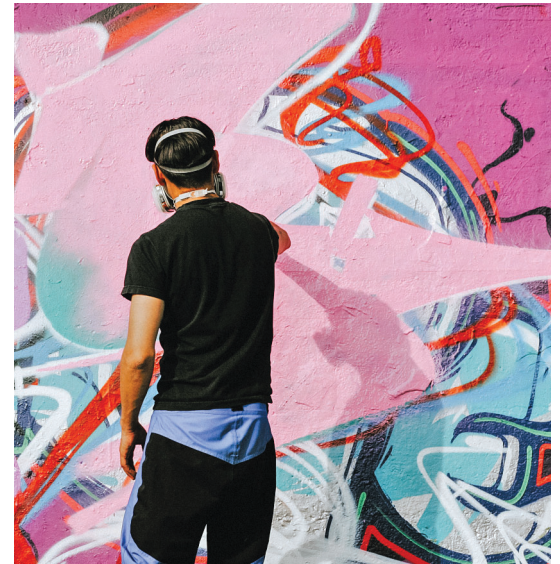
– Mēs saskaramies ar divām problēmām, no kurām smagākā ir vandalisms liftu kabīnēs, bet otrā – apzīmētas sienas kāpņutelpās.

Pēc namu pārvaldes pārstāvja teiktā, visiem sētniekiem ir dots uzdevums reizi mēnesī nomazgāt sienas municipālo māju kāpņutelpās, tomēr speciālo flomāsteru nodarītos postījumus nomazgāt viņiem nav pa spēkam.

– Laiku pa laikam mēs remontējam kāpņutelpas. Pēdējais remonts Ulbrokas ielā 13/4 tika veikts šovasar. Uz Līgo svētkiem mēs pilnībā nokrāsājām sienas šīs mājas ceturtajā kāpņutelpā, taču sētnieks ziņoja, ka svaigais remonts ir noturējies pusotru dienu.

Kur sūdzēties?

Rīgas pilsētbūvnieks apsola kārtējo reizi izremontēt sabojāto kāpņutelpu mājā Ulbrokas ielā 13/4, kaut arī pirms darbu sākuma ir pārliecināts, ka tīrība nesaglabāsies ilgi. Kas attiecas uz sētnieka darbu, tad par uzkopšanas kvalitāti šajā adresē sūdzības nav saņemtas. Pašvaldības māju iedzīvotāji par sētnieku darba kvalitāti var sūdzēties uzņēmumā *Rīgas pilsētbūvnieks* pa tālruni **82820**.

Otrajā dienā kāds no no iedzīvotājiem atstāja uz sienas pirmo uzrakstu ar melnu marķieri, šim piemēram sekoja citi. I. Kiršblats teic, ka kāpņutelpas remonts maksā daudzus tūkstošus.

– Cilvēki nesaprot, ka agrāk vai vēlāk mums atkal būs jākrāso sienas par viņu pašu naudu, jo iemaksas mājas remontdarbu fondā ir iekļautas īres maksā par Rīgas pašvaldības dzīvokļiem.

Vecākiem draud administratīvais sods

– Kādēļ par remontu jāmaksā arī tādām ģimējam kā, piemēram, Oļegs? Vai ir iespējams iekasēt naudu no vaininiekiem, kas šos uzrakstus zīmē?

– Mūsu darba laikā nevienu no šiem *māksliniekiem* nesam spējuši *noķert pie rokas*. Šajā jautājumā pat konsultējāmies ar Rīgas pašvaldības policiju. Domājām, ka varbūt vajadzētu uzstādīt videonovērošanas kameras, bet problēma ir tāda, ka lielākā daļa vandaļu ir bērni vecumā līdz 14 gadiem, kuri par savu rīcību juridisku atbildību nenes. Lielākais, ko var izdarīt policija, ir sodīt viņu vecākus ar administratīvo sodu.

Protams, varētu nosēdināt katrā kāpņutelpā pa sargam, taču par viņa dežūrām nāktos maksāt pašiem iedzīvotājiem. **K**

«PIEPRASU ĪRES MAKSAS SAMAZINĀŠANU!»

Kā īrniekam pareizi sazināties ar dzīvokļa īpašnieku, lai saņemtu atlaidi, bet dzīvokļa saimniekam – pasargāt sevi no īrnieka parādnieka?

Marina MATROŅINA

Pēc ārkārtējās situācijas beigām daļa Latvijas iedzīvotāju ir palikuši bez darba. Ja šie cilvēki ir kāda dzīvokļa īrnieki, tad cenšas pierunāt saimnieku samazināt īres maksu vai arī izbeigt līgumu pirms termiņa, lai atrastu lētāku mājokli. Par pušu tiesībām šādā situācijā stāsta Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Īres valdes galvenā speciāliste Viktorija Samoteja.

- Kā pareizi paprasīt dzīvokļa īpašniekam, lai viņš uz krīzes laiku samazinātu īres maksu?

- Likuma *Par dzīvojamo telpu īri* 13. panta pirmajā daļā teikts, ka dzīvojamās telpas īres līguma sākotnējos noteikumus var izmainīt tikai pēc dzīvokļa īpašnieka un īrnieka rakstveida vienošanās. Tas nozīmē, ka īres maksas samazināšana iespējama tikai pēc pušu abpusējas piekrišanas. Nekāda pašdarbība šeit nav pieļaujama – īrnieks nevar vienpusēji izlemt, ka tagad viņš maksās mazāk.

Ir tomēr situācijas, kad mājokļa īpašnieks ne tikai var, bet viņam ir pienākums nākt īrniekam pretī un veikt īres maksas un maksas par komunālajiem pakalpojumiem pārrēķināšanu. Tas jādara, ja dzīvojamo telpu nav iespējams izmantot atbilstoši līguma noteikumiem (piemēram, līgumā teikts, ka dzīvoklī ir ūdens un centrālā siltumapgāde, bet īpašnieks ir atslēdzis šos pakalpojumus – redakcijas piezīme).

- Pieņemsim, ka dzīvokļa īpašnieks nevēlas samazināt īres maksu, bet īres līgums ir spēkā vēl pusgadu vai pat gadu. Vai īrnieks var vienkārši aizbraukt uz citu dzīvokli, kuru viņam izdevies noligt par izdevīgāku cenu?

- Jā, šādā gadījumā īrniekam ir tiesības pirms termiņa izbeigt dzīvokļa īres līgumu, rakstiski informējot iznomātāju mēnesi pirms paredzamā dzīvokļa atbrīvošanas datuma. Tātad, ja īrnieks vēlas 20. augustā izvākties no īrētā mājokļa, tad ne vēlāk kā 20. jūlijā viņam par to jāpaziņo dzīvokļa īpašniekam. Tomēr var gadīties, ka saimnieks nepiekrīt īrnieka lēmumam un pat vērsas tiesā, lai pieprasītu īres maksas atlikumu. Tādā gadījumā tiesa izlems, kurai pusei ir taisnība.

- Kā rīkoties, ja dzīvokļa īpašnieks piekrīt izbeigt līgumu, bet patur iemaksāto ķīlas naudu?

- Viss atkarīgs no konkrētā dzīvokļa īres līguma nosacījumiem. Savukārt likuma *Par dzīvojamo telpu īri* 12.¹ pantā

teikts: „Ja, dzīvojamās telpas īres līgumam izbeidzoties, drošības nauda līguma saistību izpildes nodrošināšanai netiek izmantota vai tiek izmantota daļēji, tā pilnībā vai tās atlikusi daļa atdodama īrniekam ne vēlāk kā tajā pašā dienā, kad dzīvojamā telpa tiek atbrīvota, ja īres līgumā nav noteikts citādi.”

Savukārt, izīrējot valstij vai pašvaldībai piederošu dzīvojamo telpu, drošības nauda nedrīkst pārsniegt attiecīgās dzīvojamās telpas 12 mēnešu īres maksas apmēru.

- Pašlaik daudziem cilvēkiem ir samazinājušies ienākumi. Vai ir iespēja vienoties ar īpašnieku par īres maksas atlikšanu?

- Tas ir iespējams, tikai vienošanās starp nomnieku un iznomātāju par īres maksas apmēra samazināšanu vai par maksājumu atlikšanu jānoformē rakstveidā. To var uzskatīt par vienošanos par maksājumu samazināšanu noteiktā periodā vai par maksājumu atlikšanu līdz noteiktam termiņam. Tādējādi izīrētājs un īrnieks apliecina, ka īres līguma nosacījumu izmaiņas ir pieņemamas abām pusēm un neviens necels pretenzijas.

Īrnieks beidzis apmaksāt rēķinus

- Ko darīt mājokļa īpašniekam, ja šajā krīzes laikā īrnieks maksā

īri, bet vairs nemaksā par komunālajiem pakalpojumiem?

- Likumā *Par dzīvojamo telpu īri* skaidri teikts, ka īres maksa par dzīvojamo platību ir jāmaksā dzīvojamās platības īres līgumā norādītajos termiņos. Maksu par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, veic termiņos un kārtībā, kāda paredzēta normatīvajos aktos vai īres līgumā. Ja īrnieks pakalpojumus apmaksā daļēji, tā uzskatāma par daļēju samaksu. Īrnieks var vienoties ar izīrētāju par maksājumu atlikšanu, bet tam jābūt noformētam rakstveidā.

- Pieņemsim, ka vienošanās nav un īrnieks patvaļīgi pārstājis apmaksāt komunālos pakalpojumus? Cik ātri pret šādu parādnieku var celt prasību tiesā?

- Saskaņā ar likuma *Par dzīvojamo telpu īri* 28.2. pantā noteikto izīrētājs var izbeigt dzīvojamās telpas īres līgumu, izliktot īrnieku kopā ar viņa ģimenes locekļiem un citām personām bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas gadījumā, ja īrnieks vairāk nekā trīs mēnešus nemaksā dzīvojamās telpas īres maksu, lai gan viņam bija nodrošināta iespēja lietot dzīvojamo telpu saskaņā ar dzīvojamās telpas īres līgumu un normatīvajiem aktiem. To darīt var tikai ar tiesas spriedumu.

- Kā sākt nemaksātāja izlikšanas procedūru?

- Vispirms dzīvokļa īpašniekam īrnieks rakstiski jābrīdina par dzīvojamās telpas īres līguma izbeigšanu. Tas jādara ne mazāk kā vienu mēnesi pirms prasības iesniegšanas tiesā. Gadījumā, kad dzīvokļa vai mājas īpašnieks nezina sava īrnieka atrašanās vietu, prasību var iesniegt tiesā, ja brīdinājums ir publicēts laikrakstā *Latvijas Vēstnesis* vienu mēnesi pirms prasības iesniegšanas. Pēc tam jāvērsas tiesā ar prasību izbeigt īres līgumu un piedzīt parādu.

- Mēs labi zinām, ka tiesvedība – tas ir ilgi. Vai ir iespējams vienoties, ka parādnieks izvācas, kamēr parāds nav pieaudzis vēl lielāks?

- Jā, īres līgumu var izbeigt pēc pušu savstarpējas vienošanās. Proti, puses var vienoties par noslēgtā īres līguma izbeigšanu un atbrīvot dzīvojamo telpu agrāk, nekā norādīts noslēgtajā īres līgumā.

- Īrnieki parādnieki ļoti negribīgi vēlas kontaktēties ar dzīvokļa īpašnieku. Vai ir iespējams vienkārši izlikt parādnieka mantas aizdurvīm?

- Nē, šāda pašdarbība nav pieļaujama. Tas draud ar īrnieka vērsanos policijā, kam var sekot kriminālatbildība dzīvokļa īpašniekam. Izlikt cilvēku, kurš kaut kur dzīvo, un nav svarīgi, uz kāda pamata, var tikai ar tiesas spriedumu. Tikai pēc tam, kad tiesa būs izskatījusi jautājumu par personas tiesībām lietot dzīvojamo platību un attiecīgais tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā, pieļaujama personas piespiedu izlikšana. Tiesības izlikt parādnieka mantas aizdurvīm ir tikai tiesu izpildītājam.

- Kurš atmaksās namu apsaimniekotājam komunālo pakalpojumu parādus, kurus atstājis īrnieks parādnieks?

- Parādu apmaksā tiks prasīta no tās personas, uz kuras vārda noslēgts līgums. Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likumu* noteikto, tieši dzīvokļa īpašniekam ir pienākums apmaksāt saņemtos pakalpojumus, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma izmantošanu (piemēram, par apkuri, auksto ūdeni, kanalizāciju, sadzīves atkritumu izvešanu). Tas, ka dzīvokļa īpašniekam nav paveicies ar nomnieku, būtībā ir viņa personiskā lieta.

- Jūs vēlaties teikt, ka mājas apsaimniekotājs ar tiesas spriedumu var atņemt īpašniekam dzīvokli īrnieka radīto parādu dēļ?

- Mājas apsaimniekotāju neinteresē, kurš ir vainīgs maksājumu parādos. Tātad parādsaistības var būt par pamatu prasības iesniegšanai tiesā pret parādnieku, kurš pārvaldnieka izpratnē ir dzīvokļa īpašnieks. Tiesas sprieduma izpildi veiks tiesu izpildītājs. Ja parādnieks – dzīvokļa īpašnieks – nespēj izpildīt savas saistības, piedziņa tiks vērstā pret viņam piederošo mantu. Šajā gadījumā dzīvokli var pārdot izsolē.

- Vai var sodīt parādnieku, kurš aizbēdzis no dzīvokļa, tā arī nesamaksājot parādus? Kā nofiksēt šo parādu apmēru, lai tos pierādītu tiesā?

- Īrniekam ir jāpilda īres līgumā paredzētās saistības, to starpā jāapmaksā mājas apsaimniekotāja izrakstītie rēķini. Viņam jāatbildina dzīvokļa saimniekam arī jebkāds negadījums, jo to nosaka *Civillikums* 1775. pantā: katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatbildina; kā arī zaudējumi, kurus īrnieks ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis (*Civillikuma* 1779. pants). Savukārt *Civilprocesa likuma* 93. panta pirmā daļa paredz: katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Pra-

PUTNUS IZNĪCINĀT NEDRĪKST!

Vārnu un kaiju izšaušana dzīvojamajos rajonos ir bīstama cilvēkiem

sītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Parāda summu šādos gadījumos aprēķina saskaņā ar noslēgto dzīvojamās telpas īres līgumu. Šādus strīdus izskata vispārējās jurisdikcijas tiesā *Civilprocesa likumā* noteiktajā kārtībā.

- Vai dzīvokļa īres līgumu var noformēt tā, lai nomnieka parādu nenāktos piedzīt ar tiesas starpniecību, bet to uzreiz varētu nodot tiesu izpildītājam?

- Nē. Likuma *Par dzīvojamo telpu īri* 50. pantā skaidri noteikts, ka visi strīdi par īres jautājumiem jāizskata tiesā. Saskaņā ar *Tiesu izpildītāju likuma* 2. pantā noteikto zvērīnāti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi, kā arī citas likumā noteiktās darbības. Minētajā likumā nav teikts, ka tiesu izpildītāji var piedzīt īres līguma parādus bez tiesas sprieduma. Pat ja šāds nosacījums būs ietverts īres līgumā un abas puses to būs parakstījušas, tiesu izpildītājs to nepildīs.

- Beidzot līgumattiecības ar iepriekšējo īrnieku, dzīvokļa saimnieks sāk meklēt jaunu īrnieku. Kā noformēt līgumu, lai jaunais īrnieks neapkrāptu un nepazustu no dzīvokļa kopā ar, piemēram, vērtīgu tehniku?

- Dzīvokļa īpašnieks un īrnieks noslēdz dzīvojamās telpas īres līgumu rakstveidā pēc tam, kad viņi savstarpēji saskaņojuši visus tā nosacījumus. Īres līgums nosaka īrnieka un izīrētāja tiesības un pienākumus, tajā var ierakstīt punktu par īrnieka atbildību par vērtīgām lietām dzīvoklī, piemēram, par sadzīves tehniku.

Svarīgi saprast, ka mājokļa īre ir ļoti niansēta uzņēmējdarbība. Ja reiz kāds ar to nolēmis saistīties vai nu kā izīrētājs, vai īrnieks, ieteikums pirms tam kārtīgi konsultēties ar nekustamā īpašuma juristu vai speciālistu šajā jomā. **K**

Liene VARGA

Rīgas Pļavnieku rajona iedzīvotāji ziņo, ka viņu kaimiņš no mājas Akadēmiķa Mstislava Keldiša ielā 16 šauj putnus. Trīs nogalinātas kaijas iedzīvotāji bija atraduši pie mājas Lubānas ielā 137. Jāpiekrīt – daudziem dzīvokļu īpašniekiem vasarā traucē putnu klaigas, tomēr šaušana apdzīvotā vietā ir pārāk bīstama apkārtnes iedzīvotājiem.

Kā cīnīties ar klaigājošajiem putniem pagalmā? Uz žurnālista jautājumiem atbild Dabas muzeja ornitologs Dmitrijs Boiko.

Gudriniece vārna

- Dmitrij, sakiet, kāpēc vienā pagalmā ir daudz vārnu, bet citā – to vispār nav?

- Ligzdojošo vārnu skaits pagalmā ir atkarīgs no tā, cik koku tur aug.

Vārnas neligzdo mežā, viņām patīk atsevišķi augoši koki. Katram pārim ir sava teritorija, par kuru tās cīnās. Rīgā, manuprāt, varētu ligzdot tūkstošus vārnu pāru, iespējams, šis skaits ir pat lielāks.

- Pagalmos, kur cilvēki atstāj ēdienu pagalmā kaķiem, vārnu skaits ir lielāks?

- Nē, tas nav tieši saistīts. Pelēkās vārnas, žagatas ir visēdāji putni. Viņi var ēst sēklas, ogas un kukaiņus. Var izlaupīt citu putnu ligzdas vai ēst kaķu un suņu barību. Protams, kaķa ēdiens vārnai ir viegls laupījums un tā dēļ viņa var lidot uz kaimiņu pagalmu, bet ēdiena dēļ tur nepaliks uz dzīvi. Badā pilsētas vārna nebūs nekad, viņa vienmēr atradīs sev barību, bez problēmām pārlidos attālumu, lai nobaudītu kādu gardumu svešā pagalmā.

- Vārnas mīl atkritumu konteineros izmestās pārtikas atliekas. Ja konteineri konsekventi tiktu aizvērti, tas palīdzētu izvairīties no vārnām?

- Jā, vārnas ir iemācījušās visā atkritumu masā atrast maisiņus ar ēdienu, izraut tos, atplēst un nokļūt

līdz ēdienam. Iespējams, ja atkritumu konteineru būtu mazāk, vārnu skaits pilsētā nedaudz samazinātos, jo mūsu atkritumi ir viņu pamatēdiens.

- Kā atbaidīt vārnas?

- Atbaidīt vārnas nav reāli. Vārna ir pārāk gudra. Lai atbaidītu šos putnus, bija mēģinājums ierakstīt viņu specifiskos kliedzienus brīdī, kad vārna ir satraukta. Ierakstu atskaņoja, bet gaidītā rezultāta nebija – sākumā vārnas satraucās, bet ātri pierada pie skaņām un pārstāja baidīties.

- Tas nozīmē, ka mums nav iespēju? Izpostīt vārnas ligzdas mums nav tiesību?

- Nav gan. Par putnu ligzdu postīšanu draud vai nu naudas sods, vai pat nosacīts termiņš. Pilsētas robežās medīt vārnas, arī pīles un citus putnus ir aizliegts, tos nedrīkst šaut. To nosaka likums.

- Vai aiz pilsētas robežām medīšana ir atļauta?

- Atļautais periods ir no 15. jūnija līdz 30. aprīlim (izņemot ligzdošanas periodu), kad mednieki drīkst atšaut vārnas ārpus pilsētu un apdzīvotu vietu robežām. Padomju gados par nošautajām vārnām medniekiem pat maksāja. Tagad tā nav.

- Vēl viena pilsētas nelaime ir kaijas. Kāpēc viņu ir saviesies tik daudz?

- Rīga atrodas putnu migrācijas ceļā, tāpēc putnu daudzveidība mums ir liela, bet kaiju ir īpaši daudz. Pie mums uz ziemošanas periodu sarodas igauņu, somu un arī Krievijas kaijas.

Pilsētās sudrabainās kaijas ir iemācījušās ligzdot uz māju jumtiem. Sudrabainās kaijas tautā kļūdaini dēvē par baklāniem vai albatrosiem. Rīgā ligzdo vairāk nekā tūkstošus kaiju pāru. Viņas galvenokārt barojas no atkritumiem, kur atrod sev ēdienu. Īsta kaiju paradīze ir atkritumu izgāztuve, Rīgā tas ir poligons Getliņos. Putni, iemācījušies lidot, dodas uz izgāztuvi un tur atrod uzturu. Tāpēc kaijas arī izdzīvo. Pat tie putnēni, kuri nokrīt no jumta, atgriezīsies atpakaļ ligzdošanas vietā.

- Vai Latvijā ir pilsētas, kur ir mazāk kaiju?

- Viņu visur ir daudz – Ogrē, Jelgavā, Dobelē, piejūras pilsētiņās un ciemos. Sākumā kaijas ligzdoja salās un purvos, bet tagad paplašinājušas savu apdzīvotības areālu.

- Vai viņu ligzdas drīkst nogāzt no jumta?

- Nē, cilvēkiem ir aizliegts iznīcināt kaiju olas, arī tukšās ligzdas vai putnēnus. Par to jāatceras ikvienam, kurš nevēlas saņemt administratīvo sodu par saviem nodarījumiem. **K**

KREMATORIJA APBEDIŠANAS NAMS

JAUNA KREMATORIJA UN APBEDIŠANAS PAKALPOJUMI
Licencētā krematorija Latvijā ar tiesībām sniegt kremācijas pakalpojumus drošs un uzticīgs palīgs ar atbalsta funkcijām sēru un sāpju brīdī

Diennakts MORGS: 20 01 83 33 (00-24)

BIROJS RĪGĀ: Aptiekas iela 13, Rīga
ATVADU ZĀLE RĪGĀ: Jēkabpils iela 28, Rīga
BIROJS un ATVADU ZĀLE VALMIERĀ:
"Krematorija", Valmiera, pie Kocēnu kapiem, tālr. 20888989

www.krematorija.lv • www.valmieraskrematorija.lv • www.krematorijariga.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori "KERMI"

25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana

Tālr. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

MAINĀM visai mājai vecos dzīvokļu ūdens skaitītājus pret C klases mēraparātiem ar datu attālinātas nolasišanas iespēju

25 GADU PIEREDZE

Uzskaitē BEZ patērīna korekcijas

☎ 20040513
info@sistemserviss.lv

RĪGĀ GLĀBS BĪSTAMĀS MĀJAS

Pašvaldības līdzfinansējums remontdarbiem vairs nav tik pieejams kā agrāk

Rīgas domes Vidi degradējošu būvju komisija sēdē apstiprināja nolikumu programmas „Rīgas pilsētas pašvaldības līdzfinansējums dzīvojamo māju atjaunošanai 2021.–2022. gadā”. Nolikums nosaka kārtību, kādā pašvaldība 2021.–2022. gadā piešķirs līdzfinansējumu Rīgas administratīvajā teritorijā esošo dzīvojamo māju atjaunošanai, ja to tehniskais stāvoklis būs atzīts par bīstamu.

Programmas norises cikls ir divi gadi: pirmajā gadā dzīvojamo māju īpašnieki varēs iesniegt savus projektus pašvaldībai, tie tiks izvērtēti un nepieciešamības gadījumā sadarbībā ar īpašniekiem tajos veiks nepieciešamos labojumus un precizējumus. Pirmā gada noslēgumā visi iesniegtie projekti, kuri atbilst programmas prasībām,

tiks apstiprināti un atbilstoši nolikumā paredzētajiem vērtēšanas kritērijiem tiks sarindoti vienotā sarakstā, kurš tiks iesniegts domei budžeta līdzekļu piešķiršanai 2022. saimnieciskā gada budžetā.

Pēc Rīgas pilsētas pašvaldības 2022. gada budžeta apstiprināšanas par tiem projektiem, kuriem tiks piešķirts finan-

sējums, tiks slēgti līgumi par projekta ieviešanu un pēc to pabeigšanas tiks izmaksāts apstiprinātais līdzfinansējums.

Programma tiek īstenota, pamatojoties uz Rīgas domes 29.05.2020. saistošajiem noteikumiem Nr. 22 „Par pašvaldības palīdzību bīstamības novēršanai un energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu veikšanai dzīvojamās mājās Rīgā” un likumu „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”. Programmas mērķis ir ar pašvaldības līdzfinansējuma palīdzību stimulēt dzīvojamo māju īpašniekus ieguldīt līdzekļus savu dzīvojamo māju atjaunošanā, pakāpeniski uzlabojot to tehnisko stāvokli un atbilstību mūsdienu tehniskām, to starpā energoefektivitātes prasībām, tādējādi sekmējot

dzīves kvalitātes uzlabošanu Rīgas dzīvojamās mājās.

Programmas ietvaros līdzfinansējums tiks piešķirts dzīvojamās mājas atjaunošanas būvdarbu tiešo izdevumu kompensācijai.

Maksimālais līdzfinansējuma apjoms ir noteikts 50% apmērā no projekta attiecināmo izmaksu kopsummas, turklāt bīstamības novēršanas būvdarbu veikšanai – ne vairāk kā 30 000 eiro un līdz 5000 eiro attiecīgā būvprojekta

izstrādei, savukārt siltināšanas projektiem – ne vairāk kā 50 000 eiro būvdarbu veikšanai un līdz 1000 eiro attiecīgā būvprojekta izstrādei.

Programmas administrēšanu nodrošina Rīgas domes Īpašuma departaments, savukārt lēmumus tās ietvaros pieņems Rīgas domes Vidi degradējošu būvju komisija. Informācija par programmu un tās nolikums, kā arī kontaktinformācija konsultācijām ir pieejama mājaslapā <https://atjauno.riga.lv>.

Konsultācijas

Klātienes konsultācijas par līdzfinansējuma saņemšanas iespējām notiek, iepriekš piesakoties pa tālr. **67012061** vai e-pastu atjauno@riga.lv.

RĪGAS DOMES SAISTOŠIE NOTEIKUMI NR. 22

Rīgā 2020. gada 29. maijā (prot. Nr. 16, 29. §)

Par pašvaldības palīdzību bīstamības novēršanai un energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu veikšanai dzīvojamās mājās Rīgā

Izdoti saskaņā ar likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” 27.2 panta otrās daļas 2. un 4. punktu un piekto daļu.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka kārtību, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) var sniegt palīdzību, piešķirot finansējumu (turpmāk – Līdzfinansējums) Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošās dzīvojamās mājas (turpmāk – Mājoklis) atjaunošanai, ja tās tehniskais stāvoklis normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīts par bīstamu cilvēku dzīvībai vai veselībai, kā arī energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu veikšanai Mājoklī un Līdzfinansējuma apmēru.

2. Līdzfinansējumu izmaksā, kompensējot tāda projekta izdevumus, kuram Pašvaldības attiecīgā saimnieciskā gada budžetā ir piešķirti finanšu līdzekļi, kā arī ir atzīts projekta īstenošanas fakts.

3. Šo saistošo noteikumu 2. punktā minētais projekts ir darbību kopums, kuru īstenošanas rezultātā ir vai nu atjaunots Mājokļa tehniskais stāvoklis, novēršot bīstamību cilvēku dzīvībai vai veselībai (turpmāk – Atjaunošanas projekts), vai ir pabeigti būvdarbi, kuru rezultātā ir panākts pārbaudāms, izmērāms vai aprēķināms Mājokļa energoefektivitātes pieaugums (turpmāk – Siltināšanas projekts).

4. Rīgas domes Vidi degradējošu būvju komisija (turpmāk – Komisija) apstiprina projektu, nosakot maksimālo Līdzfinansējuma summu (turpmāk – apstiprinātais projekts). Pamatojoties uz Komisijas lēmumu par apstiprināto projektu, Rīgas domes Īpašuma departaments (turpmāk – Departaments) pieprasa finanšu līdzekļus Pašvaldības nākamā saimnieciskā gada budžetā apstiprinātā projekta izdevumu kompensācijai.

5. Departaments izpilda procesuālās darbības, kas ir nepieciešamas šo saistošo noteikumu 4. punktā minētā Komisijas lēmuma pieņemšanai.

6. Departaments Pašvaldības vārdā slēdz civiltiesisku līgumu par apstiprinātā projekta īstenošanu (turpmāk – Līgums), atzīst apstiprinātā projekta īstenošanas faktu un izmaksā Līdzfinansējumu.

7. Prasības, kas ir saistītas ar projekta izvērtēšanas un apstiprināšanas kārtību, kā arī tā īstenošanas fakta atzīšanas nosacījumiem, ciktāl tos nereglamentē šie saistošie noteikumi, nosaka Līdzfinansējuma piešķiršanas nolikumā (turpmāk – Nolikums). Nolikumu apstiprina Komisija.

II. Līdzfinansējuma saņēmēji, tā veids, apmērs un intensitāte

8. Līdzfinansējuma saņēmējs ir persona, kura atbilst šajos saistošajos noteikumos un Nolikumā noteiktajām prasībām un kura

iesniedz Komisijai projektu ar mērķi saņemt Līdzfinansējumu savā norēķinu kontā.

9. Līdzfinansējuma saņēmējs atbilst šajos saistošajos noteikumos noteiktajām prasībām, ja tam nav pasludināts maksātnespējas process, netiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai netiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, kā arī Līdzfinansējuma saņēmējs atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

9.1. ir Mājokļa īpašnieks, kura dzīvesvieta kārtējā saimnieciskā gada 1. janvārī plkst. 0.00 ir deklarēta Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un kura nekustamā īpašuma nodokļa parāds (turpmāk – NĪN parāds) par Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošiem nekustamā īpašuma objektiem pirmstaksācijas periodā nepārsniedz 50 euro;

9.2. ir dzīvokļu īpašnieku kopības vai kopīpašnieku pilnvarota persona, un:

9.2.1. Līdzfinansējuma pieprasa saistībā ar Mājokļa koplietošanas elementiem un atbilstoši kopīpašnieku – fizisko personu, kuru dzīvesvieta kārtējā saimnieciskā gada 1. janvārī plkst. 0.00 ir deklarēta Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā – īpašuma tiesību īpašvaram Mājoklī;

9.2.2. dzīvokļa īpašuma īpašnieka vai kopīpašnieka NĪN parāds par Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošiem nekustamā īpašuma objektiem pirmstaksācijas periodā nepārsniedz 50 euro.

10. Pašvaldība kompensē ar Līdzfinansējumu tikai tādu apstiprinātā projekta izdevumus, kas ir radušies šajos saistošajos noteikumos un Nolikumā noteiktajā attiecināmo izmaksu apmaksas kārtībā. Ja Līdzfinansējuma saņēmējs ir saimnieciskās darbības veicējs, neatkarīgi no tā juridiskā statusa un formas piemēro normatīvajos aktos paredzētos *de minimis* atbalsta piešķiršanas nosacījumus.

11. Līdzfinansējuma maksimālā intensitāte ir 50% apmērā no apstiprinātā projekta attiecināmo izmaksu kopsummas, bet vienam apstiprinātajam projektam Līdzfinansējuma apmērs nedrīkst pārsniegt:

- 11.1. 30 000 euro Atjaunošanas projekta būvdarbu izdevumu kompensācijai;
- 11.2. 5000 euro Atjaunošanas projekta būvprojekta izstrādes izdevumu kompensācijai;
- 11.3. 50 000 euro Siltināšanas projekta būvdarbu izdevumu kompensācijai;
- 11.4. 1000 euro Siltināšanas projekta būvprojekta izstrādes izdevumu kompensācijai.

III. Atbalstāmās darbības un attiecināmās izmaksas

12. Līdzfinansējumu drīkst izlietot šādām darbībām Atjaunošanas projekta vai Siltināšanas projekta ietvaros:

- 12.1. būvprojekta izstrāde;
- 12.2. būvdarbu veikšana.
13. Attiecināmās izmaksas ir būvprojekta izstrādes un būvdarbu tiešās izmaksas, kas aprēķinātas saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu par būvzīmumu noteikšanas kārtību.

IV. Projektu apstiprināšana un īstenošana

14. Līdzfinansējuma saņēmējs var par vienu Mājokli viena saimnieciskā gada ietvaros iesniegt tikai vienu projektu.

15. Līdzfinansējumu par projektu, kura īstenošanas faktu ir atzinis Departaments, neizmaksā, ja tajā pašā saimnieciskajā gadā ir sniegts Pašvaldības atbalsts Mājokļa uzlabošanai saskaņā ar citiem Pašvaldības saistošajiem noteikumiem.

16. Nolikums nosaka:
 - 16.1. projekta saturu, iesniedzamos dokumentus, to noformēšanas un iesniegšanas kārtību;
 - 16.2. atbalstāmo darbību izvēli un maksimālo Līdzfinansējuma apmēru, ievērojot šo saistošo noteikumu 11. punktā minētos ierobežojumus;
 - 16.3. projekta iesniegšanas Komisijai termiņu kārtējā saimnieciskajā gadā, kas nav īsāks par diviem mēnešiem no Nolikuma publicēšanas dienas;
 - 16.4. periodu, kurā atzīst atbalstāmās darbības un attiecināmo izmaksu veikšanai taisītos izdevumus;
 - 16.5. projekta vērtēšanas kritērijus projekta apstiprināšanai, kā arī apstiprināto projektu sarindošanai atbilstoši prioritātei dilstošā secībā;
 - 16.6. sarindoto apstiprināto projektu saraksta paziņošanas kārtību;
 - 16.7. prasības Līdzfinansējuma saņēmējam;
 - 16.8. prasības Mājoklim, par kuru ir iesniegts projekts;
 - 16.9. Komisijas lēmuma pieņemšanas procesā Departamenta veicamās procesuālās darbības;
 - 16.10. Līguma projektu;
 - 16.11. *de minimis* atbalsta saņemšanas nosacījumus;
 - 16.12. citus noteikumus, kas sekmē projekta īstenošanu.

17. Apstiprināto Nolikumu publicē Departamenta mājaslapās www.rdid.lv un www.atjauno.riga.lv.

18. Komisija apstiprina vai noraida projektu līdz tā iesniegšanas saimnieciskā gada 1. oktobrim.

19. Komisija sarindo apstiprinātos projektus atbilstoši prioritātei dilstošā secībā.

20. Komisijas lēmumu var apstrīdēt pie Rīgas domes priekšsēdētāja.

21. Departaments slēdz Līgumu par to apstiprināto projektu, kura īstenošanai ir piešķirti Pašvaldības finanšu līdzekļi.

22. Paziņojumu par noslēgtajiem Līgumiem publicē Departamenta mājaslapās www.rdid.lv un www.atjauno.riga.lv, norādot Līdzfinansējuma saņēmēju un Mājokļa adresi.

23. Apstiprināto projektu īsteno nākamajā saimnieciskajā gadā pēc projekta apstiprināšanas, bet ne vēlāk par attiecīgā saimnieciskā gada 15. novembri.

V. Apstiprinātā projekta īstenošanas un Līdzfinansējuma samaksas nosacījumi

24. Apstiprināto projektu īsteno un Līdzfinansējumu izmaksā saskaņā ar Līgumu.

25. Līdzfinansējuma saņēmēja vietā stājoties citai personai (turpmāk – Pārņēmējs), Departaments pārjauno Līgumu, ja:

- 25.1. Pārņēmējs atbilst šo saistošo noteikumu 8. un 9. punkta prasībām;
- 25.2. Komisija ir pieņēmusi lēmumu par Līdzfinansējuma piešķiršanu valsts atbalsta veidā Pārņēmējam – *de minimis* atbalsta saņēmējam.

26. Līgumā iekļauj vismaz šādus noteikumus:

- 26.1. apstiprinātā projekta īstenošanas sākuma un beigu termiņš;
- 26.2. Līguma izpildi apliecināšie dokumenti, to iesniegšanas kārtība un termiņš;
- 26.3. Līguma izpildes kontroles kārtība;
- 26.4. apstiprinātā projekta nosacījumu iespējamo grozījumu apjoms un to veikšanas kārtība;
- 26.5. Komisijas lēmumā par apstiprināto projektu noteiktās maksimālās Līdzfinansējuma summas neizmaksāšanas (samazināšanas) gadījumi un nosacījumi Līguma daļējas izpildes gadījumā;
- 26.6. Līguma pirmstermiņa izbeigšanas nosacījumi;
- 26.7. Departamenta tiesības vienusēji atkāpties no Līguma.

27. Departaments izmaksā Līdzfinansējumu pēc apstiprinātā projekta īstenošanas, t. i., pēc apstiprinātajā projektā paredzēto Mājokļa atjaunošanas vai siltināšanas darbu pabeigšanas, ieskaitot darbu pabeigšanas fakta saskaņošanu valsts un Pašvaldības iestādēs ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā, pilna norēķina veikšanas ar darbu veicējiem un piegādātājiem, kā arī Līdzfinansējuma maksājuma saņemšanai noteikto dokumentu iesniegšanas Departamentam Līgumā noteiktajā kārtībā un termiņā.

28. Departaments neizmaksā Komisijas lēmumā par apstiprināto projektu noteiktās Līdzfinansējuma maksimālās summas daļu šādu izdevumu segšanai:

- 28.1. izdevumi, kas attiecināmo izmaksu segšanai projekta īstenošanas ietvaros ir radušies ārpus Nolikumā un Līgumā noteiktā izdevumu veikšanas termiņa;
- 28.2. izdevumi, kas apstiprinātā projekta īstenošanas ietvaros ir radušies tādu izmaksu, kuras netika atzītas par attiecināmām izmaksām, segšanai;
- 28.3. apstiprinātā projekta īstenošanas faktiskie izdevumi, kas ir mazāki, nekā tas bija paredzēts Komisijas lēmumā par apstiprināto projektu un Līgumā;

28.4. izdevumi, kas apstiprinātā projekta īstenošanas ietvaros radušies, neievērojot Līgumā noteikto izdevumu veikšanas kārtību un nosacījumus.

29. Departaments neizmaksā Komisijas lēmumā par apstiprināto projektu noteikto Līdzfinansējumu, ja:

- 29.1. apstiprinātais projekts nav īstenots Līgumā noteiktajā kārtībā vai termiņā;
- 29.2. Līgumā noteiktajā kārtībā un termiņā Līdzfinansējuma saņēmējs nav iesniedzis Departamentā visus Līgumā noteiktos Līdzfinansējuma maksājuma saņemšanai nepieciešamos dokumentus;
- 29.3. Līdzfinansējuma saņēmēja iesniegtie dokumenti Līdzfinansējuma maksājuma saņemšanai neatbilst Līguma prasībām;
- 29.4. visi Līdzfinansējuma saņemšanai iesniegtajos dokumentos norādītie izdevumi saskaņā ar Līguma noteikumiem atzīti par neatbilstošā veiktiem;
- 29.5. Līdzfinansējuma saņēmējs nav novērsis Departamenta norādītos apstiprinātā projekta īstenošanā konstatētos normatīvo aktu un Līguma saistību pārkāpumus.

30. Lēmumu par Līgumā noteiktā apstiprinātā projekta īstenošanas termiņa grozījumiem, ievērojot šo saistošo noteikumu 23. punktā noteikto projekta īstenošanas maksimālo termiņu, pieņem Departaments. Lēmumu par izmaiņām apstiprinātajā projektā paredzēto darbu apjomos pieņem:

- 30.1. Departaments – ja šo darbu apjomu izmaiņas nepārsniedz 30% no projektā paredzēto darbu apjoma un to izmaksas nepārsniedz 30% no apstiprinātā projekta izmaksu kopsummas;
- 30.2. Komisija – pārējos gadījumos.

31. Ja Līdzfinansējums nav izlietots atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai ir pārkāpti Līguma noteikumi, Līdzfinansējumu atgūst *Civilprocesa likumā* un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

VI. Noslēguma jautājumi

32. Atzīt par spēku zaudējušiem Rīgas domes 2017. gada 15. decembra saistošos noteikumus Nr. 19 „Par kārtību, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība sniedz palīdzību energoefektivitātes pasākumu veikšanai dzīvojamā mājā un dzīvojamās mājas atjaunošanai” (*Latvijas Vēstnesis*, 2017, Nr. 257; 2018, Nr. 114).

33. Tiesiskās attiecības, kas ir nodibinātas, pamatojoties uz Rīgas domes 2017. gada 15. decembra saistošajiem noteikumiem Nr. 19 „Par kārtību, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība sniedz palīdzību energoefektivitātes pasākumu veikšanai dzīvojamā mājā un dzīvojamās mājas atjaunošanai”, ir spēkā līdz to izpildei.

KAIMIŅI NĀK PAPRIECĀTIES

Salaspilī, Skolas ielā 13/2, ir pabeigti pagalma labiekārtošanas darbi, kas veikti ar pašvaldības līdzfinansējumu.

Kā darbojas šī pilsētas piedāvātā programma?

Marina MATROŅINA

Jau daudzus gadus Salaspils iedzīvotājiem ir iespēja izmantot pašvaldības līdzfinansējumu, lai sakārtotu savu māju pagalmus. Šogad ir realizēti vairāki šādi projekti, viens no tiem – Skolas ielā 13/2.

Pašvaldība apmaksājusī gandrīz 2/3 darbu izmaksu

Mājas Skolas ielā 13/2 apsaimniekošanas uzņēmumā AS Rīgas namu apsaimniekotājs pastāstīja, ka kopējā pagalma labiekārtošanas darbu izmaksu summa pārsniegusi 80 000 eiro, taču paši mājas iedzīvotāji samaksājuši tikai 34 500 eiro.

Projekta ietvaros pie mājas tika izremontēts piebraucamais ceļš, nobruģēti trotuāri, uzstādītas jaunas apgaismojuma laternas, izvietoti soliņi un atkritumu urnas pie ieejām kāpņutelpās. Viens no galvenajiem darbiem bija autostāvvietas 17 auto novietošanai projektēšana un izbūve.

Mājas vecākā Ina Kursīte stāsta, ka iedzīvotājiem jau no paša sākuma lielu palīdzību sniedzis apsaimniekotājs. Pirmkārt, mājas iedzīvotājiem tika dota iespēja savu izmaksu daļu samaksāt ne uzreiz, bet pēc grafika trīs gadu laikā. Otrkārt, Rīgas namu apsaimniekotāja darbinieki pastāvīgi kontrolēja darbu gaitu.

– Konkurso par pagalma labiekārtošanas veikšanu organizēja pašvaldība, tajā uzvarēja firma *Ceļinieks 1*, – stāsta Ina Kursīte. – Kad būvnieki ķērās pie darba, apsaimniekotāja pārstāvis katru dienu brauca, lai pārbaudītu, kā veicas darbi.

Tas palīdzēja iedzīvotājiem jau darbu gaitā celtniekiem darīt zināmas savas vēlmes, un tās visas tika ņemtas vērā.

Kur agrāk bija sadauzīts asfalts

Patlaban mājas Skolas ielā 13/2 pagalmā kaimiņu māju iedzīvotāji ir bieži viesi. Kāds vienkārši pavēro šo pilsētas labiekārtoto daļu, citi izvēlas šo ceļu, jo vēlas pastaigāt pa jaunbrūģēto segumu.

– Pirms gada mums te bija izdaudzīts asfalts, – saka Ina Kursīte. – Ziemā gados vecāki cilvēki baidījās iziet ārā, lai nesalauztu kādu locekli, jaunās māmiņas nevarēja iziet pastaigās ar ratiņiem.

Lai pasūtītu labiekārtošanas projektu un pieteiktos uz Salaspils pašvaldības konkursu, bija nepieciešamas vairākas kopsapulces. Tikai pēc tam, kad dzīvokļu īpašnieku vairākums nobalsoja par darbu veikšanu, process sāka virzīties uz priekšu.

Ina Kursīte stāsta, ka tagad iedzīvotāji pārliecinājušies par labiekārtošanas darbu lietderību:

– Redzējām, ka par mūsu naudu ir veikts liels darbs. Tagad mājā ar daudz lielāku entuziasmu plāno nākamās remontus. Piemēram, gados vecākie īpašnieki ļoti vēlas, lai namu apsaimniekotājs izremontētu kāp-

ņutelpas. Vēl viens svarīgs darbs ir balkonu tehniskā apsekošana un to remonts.

Komentē pārvaldnieks

Rīgas namu apsaimniekotāja valdes priekšsēdētājs Igors Trubko stāsta, ka uzņēmumā par darbu sākumu kalpojusi iedzīvotāju vēlme labiekārtot savas mājas teritoriju.

– Šim nolūkam vajadzēja izvēlēties arhitektu un pasūtīt paredzamo darbu projektu. Interesanti, ka sākumā mājas Skolas ielā 13/2 dzīvokļu īpašnieki vēlējās labiekārtošanu veikt pēc iespējas vienkāršāk un lētāk, tādēļ prasīja tikai noasfaltēt gājēju celiņus. Apspriežot

projektu, viedokļi pēkšņi sadalījās – lielākā daļa iedzīvotāju nobalsoja par bruģēšanu.

Pašlaik iedzīvotāji savu lēmumu nenozēlo, kaut arī bruģa dēļ izmaksas ir nedaudz dārgākas. Igora Truko atzīst: – Bruģis mājai ir piešķīris ļoti skaistu, varētu teikt, pat bagātīgu izskatu.

– **Kā tieši apsaimniekotājs palīdzēja iedzīvotājiem?**

– Mēs palīdzējām ar projekta dokumentāciju, noformējām kopsapulču protokolus. Vissvarīgākā palīdzība, pēc mana ieskata, mājai bija līdzfinansējuma saņemšanas posmā. Izrādījās, ka mājai trūkst pašai savu uzkrājumu, lai apmaksātu savu daļu darbu.

– **Ko jūs izdarījāt?**

– Mēs apmaksājām iztrūkstošo naudu, bet dzīvokļu īpašniekiem devām iespēju apmaksāt darbus pakāpeniski, pēc grafika, periodā līdz trim gadiem.

– **Kāpēc māja Skolas ielā 13/2 izlēma piedalīties līdzfinansēšanas projektā, bet citas mājas – ne?**

– Atbilde ir vienkārša: ļoti daudzas Rīgas namu apsaimniekotāja Salaspilī apsaimniekotās mājas jau ir veikušas savu pagalmu labiekārtošanu, piesaistot pašvaldības līdzekļus. Es varu nosaukt šādas adreses: māja Celtnieku ielā 2, Energētiķu ielā 19, Energētiķu ielā 4 un Energētiķu ielā 7. Arī mājas Rīgas ielā 2 un Skolas ielā 3.

– **Vai tas nozīmē, ka visas pārējās problēmas šajās mājās jau ir atrisinātas?**

Ina Kursīte, mājas vecākā

NOSACĪJUMI NAUDAS SAŅEMŠANAI

Pagalmu labiekārtošanas līdzfinansējuma nosacījumi ir noteikti Salaspils domes noteikumos Nr. 50/2013.

Izmaksas, kuras pašvaldība gatava apmaksāt iedzīvotājiem:
7.1. ja iesniegtais projekts ir saņēmis atbalstu un saskaņā ar domes lēmumu viņam piešķirts līdzfinansējums, tad pašvaldība 100% apmērā finansē:

7.1.1. būvprojekta izstrādāšanas izmaksas teritorijas labiekārtošanai, tai skaitā aktualizētu topogrāfisko mērījumu plāna sagatavošanu, un izdevumus, kas saistīti ar nepieciešamo tehnisko noteikumu saņemšanu.

7.1.2. autoruzraudzības izdevumus;

7.1.3. būvuzraudzības izmaksas;

7.2. būvdarbus atbilstoši minēto noteikumu 9. punktā norādītajam līdzfinansēšanas apmēram.

7.3. Ja iesniegtais projekts ir saņēmis atbalstu un saskaņā ar domes lēmumu tam piešķirts līdzfinansējums, pašvaldība finansē teritorijas labiekārtošanas ieceres grafiskās dokumentācijas izgatavošanas izmaksas (izmaksas labiekārtošanas un būvprojekta darbu tāmes izstrādei minimālajā sastāvā), kopā – līdz 3000 eiro.

(..)

8. Pašvaldības līdzfinansējumu teritorijas labiekārtošanai piešķir atbilstoši to līdzekļu apmēram, kuri šiem mērķiem paredzēti pašvaldības budžetā.

9. Pretendents var saņemt pašvaldības līdzfinansējumu līdz 90% no kopējām projekta realizācijas izmaksām (minētām 7.2. un 7.3. punktā), bet ne vairāk kā 300 eiro katram mājas iedzīvotājam, kurš deklarējis savu dzīvesvietu projekta iesniegumā norādītajā mājā. **K**

– Nē, bet darbi bieži tiek veikti paralēli. Iedzīvotāji atsevišķi uzkrāj līdzekļus remontam mājā, bet atsevišķi – teritorijas labiekārtošanai.

Pašvaldība ir ieguldījusi vairāk nekā 1,2 miljonus

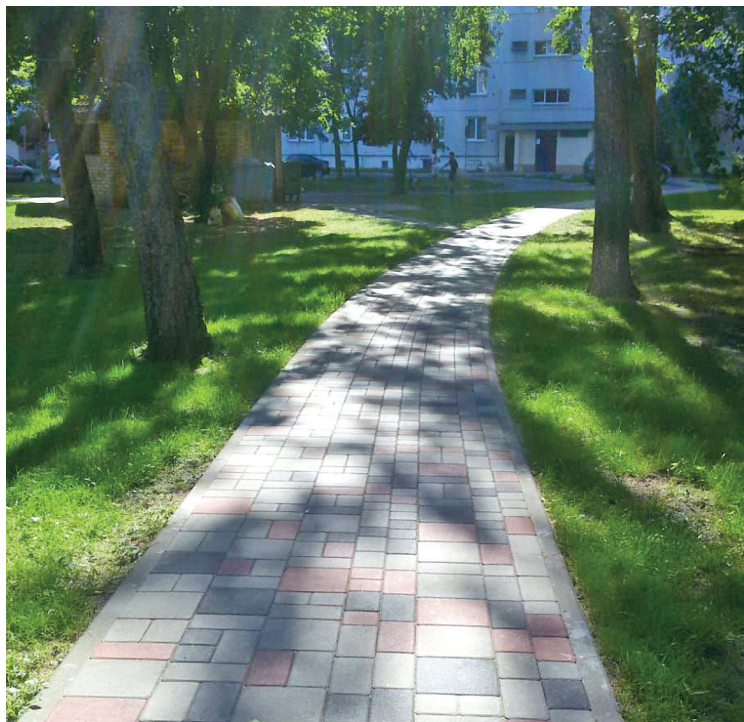
Salaspils domē mums pastāstīja, ka pagalmu labiekārtošanas programma tika sākta 2013. gadā un līdz 2020. gada sākumam pašvaldība šajos darbos ieguldījusi 1,2 miljonus eiro.

– Mēs esam sapratuši, ka māju iedzīvotāji paši saviem spēkiem nevar izremontēt pagalmus, tādēļ pieņemam lēmumu sniegt palīdzību, piešķirot līdz-

finansējumu līdz 90% no kopējās projekta vērtības, – tā šī gada ziemā stāstīja Salaspils domes Attīstības nodaļas vadītājs Guntars Auders Mārupes pašvaldības delegācijas vizītes laikā, kura bija ieradusies Salaspilī, lai iepazītos ar vietējās pašvaldības pieredzi.

2020. gadā pašvaldības finansējumu pagalmu labiekārtošanai saņēma mājas, kuras bija iesniegušas pieteikumus darbu veikšanai. Pilsēta piešķīra gandrīz 70 000 eiro.

Pieteikumus 2021. gadam māju pārstāvji varēja iesniegt līdz 2020. gada 1. jūlijam. Ina Kursīte stāsta, ka pagalmu labiekārtošana ir plānota vismaz divās mājās, kas atrodas viņiem kaimiņos. **K**

BIJA DZĪVOKLIS – TAGAD VEIKALS!

Visa daudzstāvu māja cieš kaimiņa dēļ, kurš savā dzīvoklī atvēris stikla taras pieņemšanas punktu

Liene VARGA

Rīgā, Imantas mikrorajonā esošas daudzstāvu mājas iedzīvotājiem ir pretenzijas pret veikala īpašnieku, kas darbojas viņu mājas pirmajā stāvā. Viņi stāsta, ka šajā veikalā jau daudzus gadus tirgoja produktus, alkoholiskos dzērienu plašā sortimentā, bet nesen, paplašinot darbību, sāka pieņemt arī stikla taru.

Tagad māju ir apsēduši bezpajumtnieki, kuri pulcējas pagalmā, tiešā nozīmē okupē soliņus bērnu rotaļu laukumā, trokšņo. Vispirms *bomži* nodod tukšās pudeles, pēc tam turpat par saņemto naudu iepērk alkoholu, ko izdzer zem mājas iedzīvotāju logiem.

Iedzīvotāji cer panākt stikla taras pieņemšanas punkta slēgšanu, aicinot palīgā atbildīgos dienestus, bet pagaidām pūliņi ir nesekmīgi.

„Veikals ir ierīkots mājas kādreizējā trīsstāvu dzīvoklī,” stāsta kaimiņi. „Kāpēc tā īpašniekam ir vairāk tiesību nekā visiem pārējiem 50 dzīvokļu īpašniekiem?”

Situāciju komentē juriste Sandra Miķelsone:

– Vispirms vajadzētu pārbaudīt, kāda ir kādreizējā dzīvokļa pašreizējā lietošanas funkcija. Ja īpašniekam iepriekš ir dota atļauja dzīvojamās telpas – dzīvokli – izmantot komercdarbībai, piemēram, atvērt veikalu, tad patlaban tur var atrasties arī stikla taras pieņemšanas punkts.

Pašā stikla taras pieņemšanas punkta esamībā neko sliktu es neredzu – pieņemtais stikls nonāk otrreizējā pārstrādē, ekoloģijai tas nav sliktāks risinājums.

Ja veikalam jau ir atļauja dzīvokļa pārplānošanai un komercdarbības atvēršanai, tad to aizvērt nebūs vienkārši, ja vien nav tiešu normatīvo aktu pārkāpumu, piemēram, nav skaidri saskatāmi antisemitāri apstākļi.

Manuprāt, vienīgā iestāde, kas varētu slēgt veikalu un stikla taras pieņemšanas punktu, ir Pārtikas veterinārais dienests (PVD), bet arī PVD var veikt

Ikvienam dzīvokļa īpašniekam ir tiesības savu dzīvokli izmantot komercdarbības veikšanai. Ja ieplānotā komercdarbība skars mājas kopīpašuma daļas, tad tas saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likumu ir jāsaņem ar pārējiem un jāsaņem vismaz 2/3 mājas dzīvokļu īpašnieku piekrišana.

noteiktas darbības tikai tad, ja veikalā tiek pārkāptas sanitārās normas.

Ja mājas iedzīvotāji vēlas slēgt veikalu, viņiem atliek tikai lēmuma pieņemšana dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē. Viens no variantiem: piedāvāt kopīgi nopirkt veikala telpas.

Ja runājam par bezpajumtniekiem, tad policija nevar viņus izdzināt, bet var saukt pie atbildības, ja viņi pārkāpj sabiedriskās kārtības noteikumus. Iedzīvotājiem, kuriem traucē šo ļaunu

uzvedība, ir jāraksta iesniegums pašvaldības policijai ar lūgumu māju un tās teritoriju iekļaut ikdienas reidu sarakstā.

Ko noteic likums?

Svarīgi zināt, ka jebkurš dzīvokļa īpašnieks sev piederošo dzīvokli var izmantot komercdarbības veikšanai. Ja iecerētās komercdarbības veikšanai būs nepieciešama pārība, kas skars mājas kopīpašuma daļas, tas jāsaņem ar mājas dzīvokļu īpašnieku kopību.

Piemēram, lai daudzdzīvokļu mājas pirmā stāva dzīvoklī veiktu komercdarbību, atverot frizētavu, manikīra salonu, veikalu vai ko citu, būs jāizbūvē atsevišķa ieeja.

Bez kaimiņu piekrišanas to darīt nedrīkst. Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. un 17. pantā noteikto par to piekritoši jānobalso vismaz 2/3 mājas dzīvokļu īpašnieku.

Lai saņemtu pārējo īpašnieku atļauju, piemēram, mājas autostāvvietā novietot kravas mašīnas, izmantot mantu glabāšanai bēniņus un pagrabus, kas atrodas īpašnieku koplietošanā, par to jānobalso ne mazāk kā 3/4 dzīvokļu īpašnieku. **K**

Noderīgi tālruni

Konsultāciju par iespējamo dalību pašvaldības izsludinātajā projektu konkursā Salaspils iedzīvotāji var saņemt:

- pie attīstības nodaļas vadītāja Guntara Audera pa tālruni **67981060**;
- pie tehniskās nodaļas vadītājas Sandra Krēsliņas pa tālruni **67981036**;
- pie ainavu arhitektes Daigas Veinbergas pa tālruni **67981063**.

NORMUNDS TALCIS: „SODU PAGAIIDĀM NEBŪS”

Rīdzinieku parādi par siltumu ir sasnieguši 14,5 miljonus eiro. Kā tas ietekmēs jauno apkures sezonu?

Ilona MILLERE

No 1. augusta uzņēmums *Rīgas siltums* trešo reizi pēdējā pusgada laikā samazinājis siltumenerģijas tarifu. Vasaras pēdējā mēnesī galvaspilsētas iedzīvotāji saņem siltumu par EUR 40,46 MWh (bez PVN), tas nozīmē, ka kopš 1. janvāra siltumtīklu pakalpojumi ir lētāki par 22%. Kas notiks ar rīdzinieku parādiem par apkuri, un kāds būs tarifs tuvāko mēnešu laikā?

Normunds Talcis, Rīgas siltuma valdes priekšsēdētājs

Rīgas siltuma valdes priekšsēdētājs Normunds Talcis atzīst, ka samazināt tarifu uzņēmumam ļauj zemās gāzes cenas. Iespējams, ka jau tuvākajās dienās *Rīgas siltums* paziņos par kārtējo tarifu samazinājumu – jau ceturto gada laikā. „Tiešām, samazinājums būs, bet vairs ne tik radikāls kā 1. augustā,” brīdina N. Talcis.

– Talča kungs, iedzīvotāju parādi par apkuri vienmēr zināmā mērā ir bijuši tādi kā valsts ekonomiskās situācijas rādītāji. Kāda izskatās šī vasara?

– Koronavīrusa pandēmijas ietekme uz iedzīvotāju maksātspēju atstāja zināmu iespaidu, kaut arī to nevar saukt par lielu. Jūlija beigās Rīgas iedzīvotāju parādi par siltumu bija 14,5 miljoni eiro. Salīdzinājumam teikšu, ka parādu summa ir aptuveni 2,8% no mūsu kopējās izrakstīto rēķinu summas. Šajā sezonā iedzīvotāju parādi ir par 0,2% lielāki nekā gadu iepriekš. Es varu teikt, ka mums ar rēķinu apmaksu ir apmēram tāda pati situācija, kāda tā bija pagājušajā gadā.

– Vai es pareizi saprotu, ka Rīgas iedzīvotājiem ir jāsamaksā visi siltumenerģijas parādi līdz nākamās apkures sezonas sākumam, citādi viņu mājās netiks pieslēgta apkure?

– Jā, tādēļ mēs lūdzam apsaimniekotājus strādāt ar iedzīvotājiem, bet iedzīvotājus – apmaksāt savus rēķi-

nus. Latvija sekmīgi tiek galā ar koronavīrusu, mūsu valstī nav dziļas krīzes pazīmju, nav arī iemesla vilcināties ar rēķinu apmaksu. Katram gadījumam es vienmēr iesaku iedzīvotājiem pieņemt lēmumu par atsevišķa uzkrājuma fonda izveidi krīzes situācijām. Ja ir iespējams, no šī fonda var uz laiku aizņemt naudu kopīgu rēķinu apmaksai par siltumu pirms apkures sezonas sākuma.

– Visi eksperti uzskata, ka pārvaldnieks nav tiesīgs apmaksāt atsevišķu iedzīvotāju parādus no mājas kopējā remonta fonda.

– Segt kaimiņu parādus, pat uz laiku, no remonta fonda nav atļauts, un tas nebūtu pareizs risinājums, taču likums atļauj mājā organizēt papildu fondu, no kura īslaicīgi aizņemties līdzekļus nepatikšanās nonākušam īpašniekam un savlaicīgi apmaksāt parādus par siltumu. Problēmu risināšanai ir dažādas pieejas. Atsevišķi pārvaldnieki palīdz iedzīvotājiem izveidot papildu fondu, savukārt citi agresīvi pieprasa parādu apmaksu ar tiesas spriedumu palīdzību.

– Vai jūs šogad izsūtīsiet dzīvokļu īpašniekiem brīdinājumus par kopējo konkrētās mājas parādu par saņemto siltumenerģiju?

– Jā, ja mājai ir uzkrāts kopīgs parāds par siltumenerģiju, vispirms mēs izsūtām brīdinājumu mājas pārvaldniekam. Ja viņš nereaģē, tad mēs informējam pašus dzīvokļu īpašniekus. Sākumā iedzīvotāji negatīvi reaģēja uz mūsu vēstulēm, bet tagad sāk saprast, ka informācija tiek sūtīta viņu pašu labā.

– Ārkārtējās situācijas laikā Rīgas komunālo pakalpojumu piegādātāji ir atteikušies no naudas soda piemērošanas par maksājumu kavējumiem. Vai jūs sāksiet atkal sodīt nemaksātājus?

– Mēs jau no šī gada 1. aprīļa nepiemērojam soda sankcijas pret parādniekiem. Kamēr mēs vērojam, kā attīstās situācija, atjaunot soda naudas netiek plānots.

– Kāda ir šo soda sankciju jēga?
– Tas ir instruments patērētāju disciplinēšanai, bet mums tas garantē

maksājumu stabilitāti. Tas ir svarīgi, jo līdz nākamās apkures sezonas sākumam uzņēmumam *Rīgas siltums* ir nepieciešami līdzekļi gāzes un šķeldas iepirkšanai.

– Zināms, ka starp jūsu uzņēmumu un lielāko namu apsaimniekotāju Rīgas namu pārvaldnieks pastāv ilgstošs strīds par piegādātās siltumenerģijas apmaksas termiņiem. Kas tas ir par strīdu?

– Šīs nesaskaņas ir saistītas ar to, ka *Rīgas siltuma* un *Rīgas namu pārvaldnieka* līgums nav sinhronizēts ar līgumiem, kurus *Rīgas namu pārvaldnieks* noslēdzis ar dzīvokļu īpašniekiem. Viss ir ļoti vienkārši: mums ir tiesības pieprasīt, lai pārvaldnieks pārskaita naudu par pagājušajā mēnesī piegādāto siltumenerģiju līdz kārtējā mēneša 20. datumam, bet pats pārvaldnieks līgumā paredz iedzīvotājiem iespēju norēķināties līdz kārtējā mēneša 30. datumam. Ir skaidrs, ka šādā shēmā līdzekļi var nonākt pie mums tikai ar kavējumu, kas potenciāli izraisa soda naudas piemērošanu par maksājuma kavējumu.

– Kāpēc Rīgas siltums nevar piekāpties pārvaldniekam un ļaut norēķināties līdz 30. datumam?

– Tas nav iespējams, jo klienta pienākums norēķināties par saņemto siltumenerģiju līdz kārtējā mēneša 20. datumam ir paredzēts Ministru kabineta noteikumos, un šie noteikumi ir vienādi visā valstī.

– Kas būtu jāizdara, lai sinhronizētu Rīgas siltuma līgumattiecības ar lielāko municipālo apsaimniekotāju valstī?

– Domāju, ka varētu veikt izmaiņas Rīgas domes saistošajos noteikumos, kuros dzīvokļu īpašniekiem noteikt par pienākumu samaksāt ikmēneša rēķinus par dzīvokli un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem nevis līdz mēneša 30., bet gan kārtējā mēneša 20. datumam.

– Kas no tā mainītos?

– Ieguvēji būtu iedzīvotāji, jo viņiem nebūtu jāmaksā soda nauda par 10 dienām.

– Vai šo sodu nemaksā pārvaldnieks?

– Nē, parastā situācijā par visu maksā iedzīvotāji, bet tagad sakarā ar koronavīrusa pandēmiju *Rīgas siltums* īslaicīgi ir atteicies no soda sankciju piemērošanas par maksājumu kavējumiem.

– Pirms diviem gadiem Rīgas siltums zaudēja konkursā par siltumtīklu apkalpošanas tiesībām uzņēmuma Rīgas namu pārvaldnieks apkalpotajās mājās. Jūs mēģinājat to apstrīdēt un šovasar vērsāties Augstākajā tiesā, kas noraidīja jūsu kasācijas prasību. Ko darīsiet tālāk?

– Jā, mēs zaudējam tiesu, un jūs jautājat, kas notiks tālāk? Nekas nenotiks. Mēs gatavosimies nākamajam *Rīgas namu pārvaldnieka* konkursam par siltumtīklu apkalpošanas tiesībām

uzņēmuma apsaimniekotajās mājās. Vienīgais, ko mēs nezīnām, – kad šis konkurss notiks...

– Vai jūs spēsiet šādā konkursā pretendēt? Esat zaudējuši daudz darbinieku ar ilggadēju pieredzi siltumtīklu apkalpošanā.

– Šim apgalvojumam es nepiekrītu. Tieši pretēji – daudzus darbiniekus esam saglabājuši, jo apkalpojam citu pārvaldnieku apsaimniekoto māju iekšējos siltumtīklus, turklāt klientu skaits visu laiku palielinās. Mēs pat paplašinājām savu piedāvājumu un tagad apkalpojam ne tikai apkures un karstā ūdensapgādes, bet arī aukstā ūdensapgādes sistēmas. Mūsu klienti ir biedrības un kooperatīvi, kas apsaimnieko jaunbūves.

– Ko vēl Rīgas siltums dara, lai samazinātu apkures tarifu?

– Patlaban mēs pārbūvējam katlumāju Daugavgrīvā un būvējam jaunu katlumāju Imantā, kas tiks kurināta ar šķeldu. Sakarā ar koronavīrusa ieviešajām korekcijām plānos, šo projektu pabeigšana ir aizkavējusies no augusta uz oktobri. Šo katlumāju iedarbināšana varētu izraisīt potenciālu kopējā apkures tarifa samazināšanos. Vienīgais – 2021. gadā mēs vairs nesāpēsim valsts atbalstu obligātās iepirkuma komponentes (OIK) ietvaros, kas varētu paaugstināt tarifu par aptuveni 6%. Es ceru, ka jaunu *zaļo* katlumāju iedarbināšana mums ļaus noturēt tarifu iepriekšējā līmenī. **K**